Spolufinancováno Evropskou unií

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MAP5 Podbořansko-Žatecko, reg. č. CZ.02.02.04/00/25_041/0017863

ZÁPIS

Název akce	Beseda na téma Cesta za příběhem
Typ výstupu	Rozvoj čtenářské pre/gramotnosti při přechodu z MŠ do ZŠ
Lektor	Mgr. Barbora Tichá
Datum a čas konání (od - do)	9.10. 2026 10:00 – 11:00
Místo konání	ZŠ Kryry

Dne 9. 10. proběhla vzdělávací beseda na téma **Cesta za příběhem** pro 1. B Základní školy Kryry. Po celou dobu byla přítomna paní učitelka s asistentkou, které spíše přihlížely a do programu nezasahovaly.

Třída působila od začátku velmi energicky, děti byly hovorné, zvídavé a měly velkou potřebu reagovat na vše, co se kolem nich dělo. Program proto vyžadoval průběžné přizpůsobování tempa a střídání činností, aby se podařilo udržet pozornost co největší části skupiny. Na začátku se vzájemně představujeme a seznamuji žáky se dvěma loutkami. Děti loutkám vymýšlejí jména. Loutky se stávají prostředníky další komunikace a pomáhají přirozeně otevřít téma knih a čtení. Žáci ochotně sdílejí své zkušenosti, překřikují se a často mají potřebu reagovat i na odpovědi spolužáků.

V první aktivitě děti postupně vytahují z látkového pytlíku různé předměty. Společně je pojmenováváme, skládáme doprostřed kruhu a hledáme mezi nimi souvislosti. Žáci přicházejí s mnoha vlastními nápady, často velmi pohotově a bez dlouhého rozmýšlení. Jejich představivost pracuje naplno, někdy je však obtížné udržet společnou dějovou linku, protože každý chce do vyprávění přidat něco svého. Aktivita dobře ukazuje, jak přirozeně děti dokážou vytvářet příběhové situace, zároveň ale odhaluje rozdíly v jejich schopnosti naslouchat a navazovat na myšlenky ostatních.

Následuje společné čtení krátkého příběhu z knihy. Žáci jsou klidnější, avšak ve chvílích, kdy v textu rozpoznávají známé předměty, vykřikují. Po přečtení společně probíráme tyto souvislosti a připomínáme si, v jakých situacích se jednotlivé motivy objevily. Následuje dramatizace, při které příběh znovu vyprávím a doplňuji pohyby vyjadřujícími části příběhu, které žáci opakují. Tato část je pro děti velmi atraktivní a zapojují se s velkým nadšením. Narace se nám daří převést do pohybového prožitku a ukazuji tím že vyprávění nemusíme pouze poslouchat, ale můžeme ho také sami prožít.

Následuje práce s ilustracemi. Před děti rozložím obrázky zachycující jednotlivé části příběhu a společně si je prohlížíme. Vizuální podněty vyvolávají mnoho reakcí, děti si všímají detailů, a komentují výtvarné zpracování. Některé dokážou dobře propojit obraz s konkrétní částí vyprávění, jiné se nechávají vést spíše vlastní fantazií. Ve společné debatě se ukazuje, že pro část žáků je obtížnější počkat na svůj prostor a soustředit se na společné téma. Proto se snažím rozhovor usměrňovat a vybírat jen některé postřehy, které dále rozvíjíme. Aktivita umožňuje nahlížet na příběh také prostřednictvím obrazového sdělení.

Při výtvarné aktivitě se žáci rozdělí do skupin a každá dostává velký papír. Jejich úkolem je zachytit, co je v příběhu zaujalo, případně vymyslet, jak by mohl pokračovat. Výtvarná činnost přináší oproti předchozím aktivitám zklidnění a soustředění. Děti spolupracují a navzájem si nabízejí své nápady. Někteří žáci se drží konkrétních prvků z pohádky, jiné si vytvářejí vlastní motivy, které s původním vyprávěním souvisejí jen volně. Po dokončení si jednotlivé skupiny práce představují a společně si prohlížíme jejich díla.

V závěru se vracíme k loutkám, které dětem pomáhají znovu otevřít společný rozhovor. Povídáme si o tom, co je během setkání nejvíce bavilo, co si zapamatovaly a jaké knihy by si chtěly přečíst. Děti mají stále mnoho postřehů a chuť komunikovat, proto se snažím dát prostor různým odpovědím a zároveň program postupně uzavřít.

Celé setkání se neslo v živém a dynamickém duchu. Žáci byli velmi aktivní, spontánní a nápaditi, což přinášelo řadu podnětných situací, ale současně kladlo vyšší nároky na organizaci a udržení společné pozornosti. Ukázalo se, že pro tuto skupinu je důležité nabízet rozmanité způsoby zapojení a umožnit střídání poslechu, rozhovoru, pohybu a vlastní tvorby. Přestože ne všechny děti dokázaly po celou dobu sledovat společnou linii příběhu, každá z aktivit jim nabídla jinou možnost, jak se s jeho obsahem setkat a zpracovat ho. Propojení čtení, pohybového, obrazového a výtvarného vyjádření umožnilo dětem poznávat příběh z různých perspektiv a aktivně se podílet na jeho interpretaci.

Zpracovala: Barbora Tichá